

Dr n. techn. - inż. Wiktor Przybyłowicz

Spec. Geolog - Geotechnik

w budownictwie lądowym, wodnym (w tym osuwisk), górniczym,
naziemnym i podziemnym składowaniu odpadów, inżynierii środowiska etc.

- - Uprawnienia Geol. Ministra OŚ nr VI-0321 tj. bez ograniczeń
- - Członek Polskiego Komitetu Geotechniki (part of ISSMGE)
- - Ekspert w dziedzinie ratownictwa technicznego ds. osuwisk
- etc.

e-mail: wiktpr@wp.pl Tel: 603712249
<http://www.geologiafront.republika.pl/>

Firma: Usługi Naukowo Techniczne Front Dr inż. Wiktor Przybyłowicz
25-432 Kielce, ul. Nowaka Jeziorańskiego 129/20
NIP 657-174-31-92, Regon: 290370114

Kielce 2015.12.22

OPINIA GEOTECHNICZANA

DOT.: AWARII BUDOWLANEJ GENEROWANEJ PRZEZ CZYNNE OSUWISKO

W M. CZELADŹ PRZY ULICACH BYTOMSKA I KILIŃSKIEGO

1. Przedmiotem niniejszej opinii są dokumenty, które pozwalają na kardynalne stwierdzenie, że budynki posadowione na skarpie oraz konstrukcja oporowa zabezpieczająca uskok naziemu pozostają obecnie w stanie awaryjnym. Zatem czynności zabezpieczające powinny być realizowane w trybie natychmiastowym - w związku z nadzwyczajnym zagrożeniem bezpieczeństwa powszechnego.
2. Ww. wniosek wyprowadził autor niniejszej opinii po dokonaniu analizy następujących dokumentów:
 - Ekspertyza techniczna budynków posadowionych na działkach w pobliżu muru oporowego i ocena ich oddziaływania na stabilizację muru i budynków położonych w bezpośredniej jego bliskości z grudnia 2015 r., autorstwa: Sławomir Gondera – spec. konstrukcyjno-budowlana, upr. bud. Nr UAN-VIII/83861/5/89
 - Opinia geotechniczna dotycząca warunków gruntowo-wodnych w mieście Czeladź pomiędzy ulicami A. Kilińskiego, a ul. Bytomską, Gmina Czeladź, powiat będziński, woj. śląskie, z grudnia 2015 r., autorstwa: mgr Andrzej Kałużowski, upr. geol. nr VII-1145
 - Uwagi Urzędu Miasta Czeladź dotyczące opracowania dokumentacji projektowej dla stabilizacji osuwiska i zabezpieczenia muru oporowego przy

ul. Kilińskiego/Bytomskiej w Czeldzi (str 2 – załącznik do pisma z 21 grudnia 2015)

- Obszerna dokumentacja fotograficzna całego terenu.

3. Przedmiotowa skarpa jest osuwiskiem typu zsuwowego (nie rotacyjnego). Zatem kluczową rolę w jej stateczności odgrywa mur oporowy. Jest stary z erodowany i w większej części – podobnie jak skarpa – pozostaje w tzw. stanie podkrytycznym, co oznacza, że awaria właśnie zachodzi. Nauka nie potrafi szybko odpowiedzieć; czy i na ile duża jest mobilizacja naprężeń w murze w chwili obecnej. Na pewno wiadomo, że część sił masowych zsuwających przenosi osuwający się grunt, a część konstrukcje wsporcze tj. mur oraz fundamenty różnych budowli. Sytuacja jest o tyle groźna, że filozofia zabezpieczenia skarpy polegała na wykonaniu uskoku naziomu, który następnie podparto murem. Zatem mur miał przenosić i zapewne przenosi gro naprężeń. Przy takich rozwiązaniach czasami występują zjawiska nagłe; naprężenie wzrasta i konstrukcja oporowa gwałtownie pęka. W wyniku takiego odkształcenia następuje spadek naprężeń do zera, ale po jakimś czasie ponownie one wzrastają i zjawisko się powtarza. To trudno przewidywalne procesy, co do momentu uwolnienia energii podobnie jak trzęsienia ziemi.
4. Można by dalej interpretować fizykę zjawiska, ale w chwili obecnej ważniejsze jest wnioskowanie umożliwiające podjęcie sprawnych decyzji. Wniosek jest taki jak powyżej; proces osuwania postępuje i w każdej chwili może się on zdynamizować tj. ujawnić poprzez zjawisko gwałtowne.
W związku z powyższym należy przystąpić do natychmiastowych robót zabezpieczających tj. do działań w trybie awaryjnym. Zgodnie z prawem każda osoba, która ma świadomość awarii ma temu przeciwdziałać w trybie natychmiastowym.
5. Powyższe stwierdzenie nie zwalnia wszystkich uczestników procesów budowlanego z obowiązku uzupełnienia dokumentacji projektowej w zakresie wynikającym z przepisów prawa, budowlanego, w tym głównie ustaw „Prawo budowlane”, „Prawo wodne”, „Prawo geologiczne i górnicze”. Na to czas zawsze jest.

Nie wdając się w szczegółowe zapisy zawarte w ww. dokumentach, bo nie ma na to czasu w okresie świątecznym, autor wyraża swoje stanowisko. Jest ono następujące:

- W świetle rozporządzenia MTBiGM z kwietnia 2012 r. tzw. „warunki gruntowe są skomplikowane” Powodem takiej klasyfikacji jest fakt, że występują tzw. czynne procesy geologiczne. To stanowiska ma charakter sine qua non.

- Budowla zalicza się do tzw. „trzeciej kategorii geotechnicznej”, bo – zgodnie z przepisami prawa - każda budowla w skomplikowanych warunkach gruntowych musi być zaliczona do takiej kategorii

- Zatem dla przedmiotowego projektu zabezpieczenia docelowego należy także wykonać tzw. „Dokumentację geologiczno-inżynierską”.

Od 2012 roku procedura „geologiczna – geotechniczna – budowlana” są bardzo
zawiąlane, bosą wzajemnie splecione. Autor niniejszej opinii dobrze zna tę trudność.
Obecnie jednak przyjęła się praktyka wieloetapowego działania w geotechnice.
Często działa się „in situ”, z ręką na pulsie, czyli nawet bada się - budując
równocześnie. Dla Urzędów to niewygodna sytuacja, bo to one opracowują decyzje,
zaś te powstają zwykle zanim coś się wybuduje (w tym wyremontuje). Nie zawsze
jednak łatwo pogodzić przepisy z materią fizycznych zjawisk.

W tym konkretnym przypadku zdaniem autora najwłaściwiej uznać wykonane
badania i opiniowania geotechniczne za etap pierwszy rozpoznania podłoża. Drugim
etapem, powinno być wydanie nowej (drugiej) Opinii Geotechnicznej, której zresztą
treść sformułował powyżej autor niniejszej opinii („warunki gruntowe
skomplikowane”, „budowla kategorii trzeciej”).

Co do Dokumentacji badań podłoża gruntowego Pracę wykonaną przez A.
Kadłubowskiego wystarczy nazwać „Dokumentacja badań podłoża gruntowego”, bo
spełnia ona wymagania merytoryczne dla takich opracowań. To nie jest manipulacja,
lecz po prostu etapowanie robót geologicznych. Po prostu w procesie projektowania
psowatej pewność, że należy jednak dodatkowo wykonać jeszcze ww. Dokumentację
geologiczno-inżynierską (w skrócie DGI), która załatwi wszystkie problemy
geologiczno-geotechniczne.

To rzeczywiście w tym przypadku dokument najważniejszy i najbardziej potrzebny.
DGI będzie zawierała (z mocy prawa, to jest zapisane w przepisach) szczegółowe
informacje potrzebne do „projektu budowlanego docelowego zabezpieczenia skarpy i
fundamentów”.

Oczywiście Projekt Budowlany na rozwiązanie docelowy musi być wykonany. Będzie
on musiał być wyposażony w tzw. Projekt Geotechniczny.

6. W chwili obecnej sprawa powinna stanowić głównie przedmiot zainteresowania
Nadzoru Budowlanego, zaś w drugiej kolejności przedmiot zainteresowania Starosty.

